

U s n e s e n í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Bilíka a soudců Mgr. Radky Nekudové Hajdové a Mgr. Stanislava Zatloukala ve věci **oprávněného R.M., nar. XXXXX**, bytem XXXXX, zastoupeného Mgr. Jitkou Hronovou, advokátkou se sídlem v Jihlavě, Husova 1653/46, proti **povinnému R.M., nar. XXXXX**, bytem XXXXX, zastoupenému Mgr. Hanou Dejmkovou, advokátkou se sídlem v Brně, Masarykova 413/34, o exekuci dle zákona č. 120/2001 Sb., o odvolání povinného proti usnesení Okresního soudu ve Vyškově ze dne 27. 8.2015, č.j. 25EXE 1890/2015-37, t a k t o :

I.

Usnesení soudu prvního stupně se v jeho části, ohledně návrhu povinného na zastavení exekuce pro vymožení běžného výživného za dobu od 1. 5.2016 nadále **m ě n í** tak, že se exekuce vedená soudní exekutorkou JUDr. Marií Sárovou, Exekutorský úřad Jihlava, pod sp.zn. 79EX 503/15, na základě pověření Okresního soudu ve Vyškově ze dne 2. 6.2015, č.j. 25EXE 1890/2015-15, v její části pro vymožení běžného výživného ve výši 1.300,-Kč měsíčně za dobu od 1. 5.2016 nadále **z a s t a v u j e** .

II.

V části, ohledně návrhu povinného na zastavení exekuce pro vymožení dlužného výživného a dále běžného výživného za dobu od 1. 6.2015 do 30. 4.2016, se usnesení soudu prvního stupně **p o t v r z u j e** .

III.

V zůstávající části, ohledně návrhu povinného na odklad exekuce, se usnesení soudu prvního stupně **z r u š u j e** a věc se mu vrací v tomto rozsahu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením soud prvního stupně zamítl návrh povinného (ze dne 24. 7.2015) na zastavení a odklad exekuce vedené soudní exekutorkou JUDr. Marií Sárovou, Exekutorský úřad Jihlava (*pod sp.zn. 79EX 503/15*), na základě pověření Okresního soudu ve Vyškově ze dne 2. 6.2015, č.j. 25EXE 1890/2015-15.

Proti tomuto usnesení podal odvolání povinný (podáním ze dne 24. 9.2015, ve znění jeho odůvodnění ze dne 9.10.2015 a následných doplnění ze dne 2.11.2015, 13.11.2015 a 18. 4.2016). Navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení změnil tak, že jeho návrhu bude vyhověno a exekuce bude zcela zastavena, respektive její provedení bude odloženo do doby pravomocného rozhodnutí o návrhu povinného na zrušení jeho vyživovací povinnosti k oprávněnému v řízení vedeném u Okresního soudu ve Vyškově pod sp.zn. 4C 165/2015. V důvodech odvolání namítal porušení svých procesních práv (možnosti jednat před soudem), neboť o jeho návrhu rozhodl soud prvního stupně bez nařízení jednání, přestože tak byl povinen učinit ve smyslu § 269 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů (občanský soudní řád – dále jen „o.s.ř.“), protože skutková tvrzení účastníků nebyla shodná a navíc rozhodl po uplynutí lhůty stanovené § 54 odst. 7 zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád – dále jen „ex.ř.“). Vyjádřil nesouhlas se závěrem prvostupňového soudu o absenci vad exekučního návrhu oprávněného ve vztahu k uvedení neexistující adresy místa pobytu oprávněného a neurčitosti formulace požadavku na dlužné výživné (nevymezení, za jaké konkrétní období a v jaké výši měl dluh vzniknout). Vytkl mu též, že se nezabýval jeho tvrzením o zániku vyživovací povinnosti (neposoudil otázku, zda jeho vyživovací povinnost stále trvá), přestože odpadl důvod pro její trvání ve smyslu § 911 občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.), což je pro exekuci klíčová skutečnost, neboť zánik vyživovací povinnosti by nutně znamenal i zánik práva oprávněného na výživné a tudíž důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1, písm. g/ o.s.ř. Vyjádřil názor, že na zánik jeho vyživovací povinnosti nemá žádný vliv skutečnost, že doposud nedošlo ke zrušení exekučního titulu, neboť k jejímu zániku dochází ex lege, aniž by bylo třeba vydávat rozhodnutí a rozsudek, jímž se vyživovací povinnost ruší, má jen deklaratorní charakter. Přesto v rámci řízení o zvýšení vyživovací povinnosti, vedeného u Okresního soudu ve Vyškově pod sp.zn. 4C 165/2015, uplatnil podáním ze dne 30.10.2015 vzájemný návrh, kterým se domáhá zrušení vyživovací povinnosti. Připustil, že v období od 1. 7.2011 do 30. 6.2012 výživné neplatil pravidelně, byl však limitován výší svých tehdejších příjmů a výší výdajů na zajištění potřeb své dcery Zuzany, která se mu narodila dne 21.12.2011, což je závažná okolnost, která by měla být zohledněna. Nesprávným shledával i závěr soudu prvního stupně, že důvodem k zastavení exekuce nemůže být komunikace mezi účastníky v době předcházející zahájení exekuce. Pokud mu nebyly předloženy požadované listiny o studiu oprávněného, měl důvodně za to, že jeho vyživovací povinnost zanikla a počínaje měsícem červencem roku 2012 proto výživné přestal hradit. Nedostatek informací, zda jeho vyživovací povinnost trvá a o jejím případném zániku, je zapříčiněn chováním oprávněného a nedostatkem jeho součinnosti. Na základě výzvy soudní exekutorky ze dne 9. 6.2015, č.j. 79EX 503/15-9, uhradil dne 15. 7.2015 vymáhanou pohledávku, tedy dlužné výživné za období od února 2006 do května 2015 ve výši 21.580,-Kč, běžné výživné po 1.300,-Kč za měsíce červen a červenec roku 2015, jakož i náklady exekuce, čímž došlo k zániku pohledávky oprávněného a je dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1, písm. g/ o.s.ř. Další běžné výživné ve výši 1.300,-Kč měsíčně pak nadále pravidelně hradí k rukám soudní exekutorky, včetně odpovídajících exekučních nákladů, jsou naplněny též předpoklady pro zastavení exekuce podle § 290 odst. 2 o.s.ř., když je zaměstnán na základě pracovní smlouvy na dobu neurčitou, což skýtá dostatečnou záruku, že bude schopen výživné hradit i v budoucnu. Není dán žádný objektivní důvod pro další vedení exekuce. V neposlední řadě uplatnil pov

výhradu, že nastala fikce souhlasu oprávněného s návrhem na zastavení exekuce v celém jejím rozsahu, neboť ve výzvě ze dne 4. 8.2015, č.j. 79EX 503/15-33, stanovila exekutorka osmidenní lhůtu k vyjádření, jde o lhůtu propadnou (prekluzivní), výzva byla zástupkyní oprávněného doručena dne 6. 8.2015, přičemž vyjádření oprávněného k tomuto návrhu bylo soudní exekutorce doručeno až dne 20. 8.2015. Marné uplynutí lhůty (dnem 14. 8.2015) tak založilo důvod k zastavení exekuce ve smyslu § 55 odst. 3 ex.ř. S ohledem na všechny tyto skutečnosti lze očekávat, že exekuce bude zastavena a jsou tudíž naplněny i podmínky pro odklad exekuce podle § 266 odst. 2 o.s.ř. (§ 54 odst. 6 ex.ř.). Postup oprávněného, který odmítá udělit souhlas se zastavením exekuce, označil za zneužití práva s tím, že soud by měl naopak poskytnout ochranu jeho osobě před zjevným šikanozním jednáním oprávněného a exekuci zastavit (zde podle § 268 odst. 1, písm. h/ o.s.ř.).

Oprávněný požadoval potvrzení napadeného rozhodnutí jako správného.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno ve lhůtě stanovené § 204 odst. 1 o.s.ř., osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.) a směřuje proti rozhodnutí, vůči kterému zákon připouští opravný prostředek (§ 202 odst. 1 o.s.ř. a contr.), přezkoumal napadené usnesení i řízení mu předcházející a po provedení důkazu pracovní smlouvou povinného ze dne 31. 8.2011, dodatkem č. 3 k této pracovní smlouvě ze dne 17. 8.2012 a po konstatování zprávy soudní exekutorky JUDr. Marie Sárové o stavu exekuce ze dne 10. 3.2016, dospěl k závěru, že odvolání není co do své podstaty důvodné.

Podle § 55 odst. 3 ex.ř. podá-li účastník návrh na zastavení exekuce, exekutor do 15 dnů od doručení návrhu vyzve další účastníky exekuce, aby se vyjádřili, zda s návrhem souhlasí, a aby se v případě, kdy nesouhlasí s tvrzeními obsaženými v návrhu na zastavení, vyjádřili k návrhu a předložili listiny k prokázání svých tvrzení. Jestliže všichni účastníci se zastavením exekuce souhlasí, exekutor vyhově návrhu na zastavení exekuce do 30 dnů od marného uplynutí lhůty k vyjádření nebo od doručení souhlasného vyjádření, nastalo-li dříve. Nevyhově-li exekutor návrhu na zastavení exekuce, postoupí jej společně s exekučním spisem v uvedené lhůtě k rozhodnutí exekučnímu soudu.

Citované ustanovení exekučního řádu upravuje možnost, aby exekutor vydal usnesení o zastavení exekuce v případech, kdy o zastavení není mezi účastníky sporu. Návrh na zastavení exekuce podaný účastníkem exekutor ve lhůtě patnácti dnů zašle dalším účastníkům s výzvou, zda se zastavením souhlasí, a nesouhlasí-li, aby se k návrhu vyjádřili a předložili listinné důkazy. K výzvě je možné připojit doložku (ve smyslu § 101 odst. 4 o.s.ř.), že nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě, bude exekutor předpokládat, že se zastavením souhlasí, a poučení o možném zastavení exekuce. Délka lhůty, kterou exekutor poskytne účastníkům k vyjádření, není v zákoně stanovena, exekutor je oprávněn ji stanovit podle své úvahy, a to s přihlédnutím k obsahu návrhu (zastavovacímu důvodu) a komplikovanosti exekuce, přičemž jde o lhůtu svým charakterem soudcovskou (§ 55 o.s.ř.), kterou je možno na žádost účastníka prodloužit. Této lhůtě rozhodně nelze přisoudit „propadný“ charakter, jak nesprávně činí povinný v opravném prostředku, její marné uplynutí nezpůsobuje nemožnost účinně projevit nesouhlas s návrhem na zastavení exekuce později, a to dokud soudní exekutor z jejího marného uplynutí nevyvodí zákonem předvídaný následek (exekuci nezastaví). Zašle-li tedy vyzvaný účastník soudnímu exekutorovi své nesouhlasné vyjádření dříve, než exekutor rozhodne o zastavení exekuce (tedy i po uplynutí lhůty stanovené k vyjádření), exekutor je povinen předložit exekuční spis k rozhodnutí exekučnímu soudu (*srov. Kasíková M. a kol., Exekuční řád. Komentář. 3. vydání, Praha C. H. Beck, 2013, s. 343*).

K takové situaci došlo právě i ve věci posuzované, když oprávněný sice nereagoval na výzvu soudní exekutorky (ze dne 4. 8.2015, č.j. 79EX 503/15-33) – k vyjádření k návrhu povinného na zastavení exekuce – v osmidenní lhůtě tam stanovené (tato lhůta běžela od 10. 8. do 17. 8.2015) a své nesouhlasné stanovisko vyjádřil až s třídním zpožděním (podáním ze dne 17. 8.2015, doručeným exekutorce dne 20. 8.2015), nicméně zjevně stále ještě dříve, než exekutorka vyvodila z uvedené okolnosti zákonem předvídaný následek (*přistoupila k vydání rozhodnutí o zastavení exekuce*). Ostatně je třeba též podotknout, že výzva soudní exekutorky ze dne 4. 8.2015 neobsahuje doložku ve smyslu § 101 odst. 4 o.s.ř., že nevyjádří-li se oprávněný ve stanovené lhůtě, bude exekutorka předpokládat, že se zastavením exekuce souhlasí (poučení o možném zastavení exekuce). Za této situace nemohla nastat a nenastala fikce souhlasu oprávněného s návrhem povinného na zastavení exekuce, jak nesprávně dovozuje odvolatel, soudní exekutorka nepochybila, pokud předložila věc k rozhodnutí exekučnímu soudu a soudu prvního stupně nelze vytýkat, že při znalosti nesouhlasného stanoviska oprávněného se důvodností návrhu povinného zabýval věcně.

Ve shodě se soudem prvního stupně považuje odvolací soud za nedůvodný též požadavek na zastavení exekuce z důvodu existence povinným tvrzených vad exekučního návrhu. Ve vztahu k výhradě „neexistující adresy místa pobytu oprávněného“ se více než dostatečně a přiléhavě vyjádřil prvostupňový soud v důvodech svého rozhodnutí, na které v tomto ohledu odvolací soud pro stručnost odkazuje a jen dodává, že oprávněný je v exekučním návrhu ze dne 22. 5.2015 identifikován zcela dostatečně a nezaměnitelně s jinou osobou (*tato námitka je o to méně pochopitelná za situace, kdy oprávněný je synem povinného*). Vymáhaná pohledávka v podobě požadavku na uspokojení dlužného výživného, je pro potřeby úvodní fáze exekuce (vydání pověření a nařízení exekuce ve smyslu § 43a ex.ř.), specifikována také dostatečně, když je zřejmé konkrétní časové období, za které mělo dlužné výživné vzniknout i jeho konkrétní výše. Zde je třeba připomenout, že v „nařizovacím stádiu“ exekuce se předmětem zkoumání vůbec nemůže stát otázka, zda vymáhaná pohledávka byla povinným uspokojena či nikoliv. Tuto otázku při nařízení exekuce, resp. vydání pověření exekuční soud není zásadně povolán posuzovat a vychází v tomto směru výhradně z tvrzení oprávněné osoby v exekučním návrhu [při nařízení exekuce soud nezkoumá (nezjišťuje), zda vůbec (případně v jakém rozsahu) povinný vymáhanou povinnost splnil, vychází v tomto směru jen z tvrzení oprávněného v exekučním návrhu, posouzení okolností tohoto charakteru je vyhrazeno řízení o zastavení exekuce]. Tedy právě až v následující (zastavovací) fázi exekuce, kdy povinný zpochybnil existenci této části vymáhané pohledávky, se projevila potřeba její podrobnější specifikace (*viz dále uvedené*). Tedy ani tuto námitku povinného nepovažuje odvolací soud za důvodnou, exekuční návrh oprávněného obsahoval všechny náležitosti vyžadované § 38 odst. 1 ex.ř., soudní exekutorka nepochybila, pokud požádala exekuční soud o pověření provedením exekuce a exekuční soud důvodně postupoval podle § 43a odst. 3 ex.ř., aniž by bylo nutno využít postupu zakotveného v § 39 ex.ř.

Předmětem exekuce je vymožení výživného (dlužného i běžného) stanoveného povinnému exekučním titulem, kterým je rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 7.11.2001, č.j. 6Nc 626/2001-18, jenž stanoví povinnému povinnost platit na výživu oprávněného částku 1.300,-Kč měsíčně, počínaje od právní moci rozvodu (rozvodový rozsudek – rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 23. 1.2002, č.j. 8C 1107/2001-13, nabyt právní moci dne 14. 2.2002). Podle standardní soudní judikatury exekuční soud není oprávněn zjišťovat, zda nedošlo ke změně okolností rozhodných pro výši a trvání dávek nebo splátek (§ 163 odst. 1 o.s.ř.), obsahem rozhodnutí, jehož výkon je navržen, je vázán a je povinen z něj vycházet (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16.10.2008, sp.zn. 20Cdo 1581/2007). Má-li povinný za to,

podání takové žaloby však nemá za následek nepřipustnost výkonu rozhodnutí či exekuce a není důvodem pro jejich zastavení. Soud prvního stupně tedy postupoval zcela správně, pokud se nezabýval důvodností námitky povinného o zániku jeho vyživovací povinnosti ve smyslu § 911 občanského zákoníku, pokud tato byla založena na tvrzení, že oprávněný ukončil studium a dosáhl schopnosti samostatně se živit, neboť pro exekuční řízení a případné zastavení exekuce je zásadně významné toliko, že doposud nedošlo, jak povinný sám připouští, ke zrušení jeho vyživovací povinnosti k oprávněnému soudními rozhodnutími. Za tohoto stavu je povinný nadále povinen respektovat exekuční titul, a to do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o zrušení jeho vyživovací povinnosti v samostatném soudním řízení, jeho argumentaci v této části nezbyvá než označit za naprosto nepřiléhavou.

Námitky povinného vztahující se k důvodu neplacení, resp. nepravidelných úhrad výživného (*limitován výší svého příjmu v době, kdy byl evidován jako uchazeč o zaměstnání u úřadu práce a výší výdajů na zajištění potřeb své dcery ZXXXXX, která se mu narodila dne XXXXX*) a zavinění oprávněného na vyvolání tohoto řízení – neukončení komunikace mezi účastníky o způsobu vyřešení věci v době předcházející podání exekučního návrhu a absence potřebné součinnosti oprávněného (*nedostatek informací, zda jeho vyživovací povinnost stále trvá, když mu nebyly předloženy požadované listiny o studiu oprávněného, tento nedostatečně komunikoval*), jsou svým charakterem skutečnostmi irelevantními pro zastavení exekuce, tyto nemohou naplňovat zastavovací důvod podle § 268 odst. 1, písm. h/ o.s.ř. Zde odvolací soud odkazuje mimo výše již uvedeného na to, že exekuční titul neukládá povinnému povinnost, která by byla vázána na splnění jakékoliv podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněným ve smyslu § 43 ex.ř., neukládá oprávněnému povinnost poskytnout povinnému jakoukoli součinnost za účelem splnění jeho platební povinnosti a v souvislosti se zahájením exekučního řízení, tedy podáním exekučního návrhu, exekuční řád rovněž oprávněnému neukládá povinnost součinnosti s povinným (§ 50 ex.ř. upravuje povinnost jeho součinnosti s exekutorem a součinnosti povinného a exekutora).

Předmětné exekuční řízení bylo zahájeno dne 26. 5. 2015, kdy byl exekuční návrh doručen soudní exekutorce (§ 35 odst. 2 ex.ř.), pověření soudní exekutorky bylo exekučním soudem vydáno dne 2. 6. 2015, vyrozumění o zahájení exekuce (§ 44 odst. 1, odst. 3 ex.ř.) ze dne 9. 6. 2015, č.j. 79EX 503/15-8, spolu s výzvou ke splnění vymáhané povinnosti (§ 46 odst. 6 ex.ř.) ze dne 9. 6. 2015, č.j. 79EX 503/15-9 a vydanými exekučními příkazy, bylo povinnému doručeno dne 29. 6. 2015, přičemž povinný uhradil vymáhanou pohledávku, konkrétně dlužné výživné za období od února 2006 do května 2015 ve výši 21.580,-Kč, běžné výživné po 1.300,-Kč za měsíce červen a červenec roku 2015, jakož i odpovídající náklady exekuce, dne 15. 7. 2015. Nejedná se tedy o situaci, kdy by povinný zmíněné částky uhradil dobrovolně mimo rámec exekuce, ještě před tím, než se o vedení exekuce zákonem předpokládaným způsobem dozvěděl, naopak jde o plnění provedené po doručení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti, tedy již v reakci na tuto výzvu soudní exekutorky (plnění provedené „pod tíhou exekuce“), jež je svou povahou vymoženým plněním (nikoliv plněním dobrovolným), které zastavení exekuce ve smyslu § 268 odst. 1, písm. g/ o.s.ř. neodůvodňuje. V tomto rozsahu došlo k naplnění účelu a smyslu exekuce a tedy i jejímu zániku, aniž by bylo třeba rozhodovat o zastavení exekuce (*úhrada vymáhané pohledávky před nuceným provedením exekuce má však samozřejmě dopad na výši exekučních nákladů - viz § 11 odst. 1 vyhlášky č. 330/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů*). Totéž platí ve vztahu k následujícím platbám povinného na vymáhanou pohledávku (běžné výživné), které uskutečnil v dalším časovém období (od měsíce srpna roku 2015) a rozhodně nelze zastavit exekuci podle zmíněného zá-

konného ustanovení ve vztahu k jednotlivým měsíčním platbám výživného, jejichž splatnost doposud nenastala (viz požadavek povinného na zastavení exekuce v celém jejím rozsahu).

Oprávněný v exekučním návrhu uplatnil požadavek na vymození dlužného výživného za časové období od 1. 2.2006 do 31. 5.2015, za které měla být podle exekučního titulu povinným uhrazena (*odhlédnuto od tvrzení povinného o zániku jeho vyživovací povinnosti*) celková částka 145.600,-Kč (112 měsíců po 1.300,-Kč měsíčně), přičemž oprávněný tvrdil, že povinnému vznikl za uvedené období dluh 21.580,-Kč, z logiky věci tudíž současně tvrdil, že povinným byla zaplacená částka 124.020,-Kč. Povinný v návrhu na zastavení exekuce učinil toto tvrzení sporným, přičemž z jím uplatněných údajů (přehledu jednotlivých plateb na výživné) vyplynulo, že měl v uvedeném časovém období ve skutečnosti oprávněnému uhradit 127.920,-Kč (tedy o 3.900,-Kč více, než uvedl oprávněný), jeho dluh by tudíž měl činit jen 17.680,-Kč. Tento skutkový stav, celková výše dlužného výživného 17.680,-Kč za časové období od 1. 2.2006 do 31. 5.2015, se mezi účastníky stal nesporným nejpozději poté, kdy oprávněný v podání ze dne 28. 2.2016, učiněném na výzvu odvolacího soudu, své tvrzení ve vztahu k výši dlužného výživného korigoval, ostatně je třeba připomenout, že právě v tomto rozsahu (částka 3.900,-Kč) byla exekuce zastavena již usnesením soudní exekutorky ze dne 24. 8.2015, č.j. 79EX 503/15-41. Skutečnost, že na základě výzvy ze dne 9. 6.2015, č.j. 79EX 503/15-9, povinný uhradil dne 15. 7.2015 na dlužné výživné za období od února 2006 do května 2015 částku 21.580,-Kč (*vznikl mu tak faktický přeplatek 3.900,-Kč, avšak v tomto rozsahu byla exekuce již zmíněným rozhodnutím soudní exekutorky zastavena*), jakož i běžné výživné 1.300,-Kč za měsíce červen, červenec roku 2015 a dne 13.8.2015 i za měsíc srpen, včetně příslušných exekučních nákladů, je zjevná ze zprávy soudní exekutorky o průběhu exekuce ze dne 24. 8.2015, č.j. 79EX 503/15-42, kterou měl soud prvního stupně při svém rozhodování k dispozici. Následující pravidelné platby na vymáhanou pohledávku, tj. na běžné výživné v měsících září až prosinec roku 2015 a leden až březen roku 2016, jsou zřejmé ze sdělení soudní exekutorky pro účely odvolacího řízení ze dne 10. 3.2016, č.j. 79EX 503/15-87. Odhlédnuto od komunikace mezi účastníky, které soud prvního stupně nesprávně přisoudil pro rozhodnutí o uplatněném návrhu relevantní význam, tudíž v konečném důsledku mezi účastníky neexistovala pro rozhodnutí významná sporná skutková otázka, jejíž objasnění by si vyžadovalo provedení dokazování (§ 120 odst. 4 o.s.ř.), proto soudu prvního stupně nelze důvodně vytknout, že by vydáním rozhodnutí bez nařízení jednání zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Pokud pak v odvolacím řízení byl dán povinnému prostor vyjádřit své procesní stanovisko a návrhy během nařízeného jednání, nebyl podle názoru odvolacího soudu zkrácen ani na svých procesních právech.

K požadavku povinného na zastavení exekuce z důvodu dobrovolného plnění běžného výživného je třeba předeslat, že předpokladem pro zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) k návrhu povinného podle § 290 odst. 2 o.s.ř. (*„Na návrh povinného může soud zastavit nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, jestliže jsou srážky prováděny již jen pro běžné výživné a lze předpokládat, že povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci bude výživné plnit dále dobrovolně.“*) je zjištění, že neexistují nedoplatky výživného za minulou dobu, že výkon (exekuce) probíhá jen pro běžné výživné, že lze očekávat, že povinný bude výživné nadále platit dobrovolně a že současně není veden výkon rozhodnutí (exekuce) pro jinou pohledávku. Rozhodnutí o zastavení takového výkonu (exekuce) je přitom věcí volné úvahy soudu (viz R 19/1987 civilní Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). V těchto souvislostech je zapotřebí si uvědomit, že prvostupňový soud rozhodoval za situace, kdy sice povinný uhradil dluh na výživném, ale běžné výživné hradil dobrovolně v té době jen dva měsíce (což bylo dostatečně osvětleno zprávou exekutorky o aktuálním stavu exekuce), přičemž nelze ničeho vytknout závěru soudu prvního stupně, který neshledal

tečnou záruku dalšího bezproblémového a dobrovolného hrazení výživného, a to především s ohledem na délku doby, po níž nebyla vyživovací povinnost plněna dobrovolně a subjektivní přesvědčení povinného o zániku jeho vyživovací povinnosti. Dokazováním provedeným v odvolacím řízení bylo prokázáno, že povinný již po dobu takřka pěti let pracuje u téhož zaměstnavatele, od roku 2012 v pracovním poměru na dobu neurčitou (viz pracovní smlouva povinného ze dne 31. 8.2011 a dodatek č. 3 k této pracovní smlouvě ze dne 17. 8.2012) a má tak zdroj příjmu, ze kterého je schopen plnit svoji vyživovací povinnost k oprávněnému, přičemž výživné stanovené exekučním titulem hradí i nadále k rukám soudní exekutorky, kdy takto bylo povinným zcela uhrazeno v měsících září až prosinec roku 2015 a leden až březen roku 2016 (viz zpráva exekutorky o stavu exekuce ze dne 10. 3.2016), aktuálně tak žádný dluh na výživném nemá, takže exekuce probíhá již jen pro běžné výživné a nebylo zjištěno (a ani oprávněným tvrzeno), že by proti povinnému byl veden výkon rozhodnutí (exekuce) pro jinou pohledávku. Přes uvedené měl odvolací soud s ohledem na liknavý přístup povinného k hrazení výživného v době předcházející zahájení exekuce, jakož i jeho postoj projevený během jednání odvolacího soudu, pochybnost o tom, že by svoji povinnost vyplývající z titulu plnil dobrovolně a řádně i bez hrozby nařízené exekuce a byly tudíž dány předpoklady pro její zastavení podle § 290 odst. 2 o.s.ř. Určující pro jeho měnící rozhodnutí se stala změna procesního postoje oprávněného, který během jednání odvolacího soudu projevil vůli v exekuci již dále nepokračovat, když uvedl, že „s ohledem na skutečnost, že povinný po delší dobu výživné řádně platí, má pracovní poměr a přislíbil i do budoucna řádné placení výživného, navrhuje, aby exekuce byla zastavena, a to s účinností od 1. 5. 2016 do budoucna“. Na tomto místě je nutno zdůraznit, že exekuční řízení je ovládáno dispoziční zásadou, návrhem oprávněného na zastavení exekuce je soud vázán ve všech jeho částech (např. i určení data, k němuž má být exekuce na výživné zastavena) a jestliže oprávněný navrhne zastavení exekuce, musí mu soud vždy vyhovět.

Vycházejí z popsanych závěrů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v jeho části, ohledně návrhu povinného na zastavení exekuce pro vymození běžného výživného za dobu od 1. 5.2016 nadále, změnil (ve smyslu § 220 odst. 1, písm. b/ o.s.ř.) tak, že se exekuce vedená soudní exekutorkou JUDr. Marií Sárovou, Exekutorský úřad Jihlava, pod sp.zn. 79EX 503/15, na základě pověření Okresního soudu ve Vyškově ze dne 2. 6.2015, č.j. 25EXE 1890/2015-15, zastavuje v její části pro vymození běžného výživného ve výši 1.300,-Kč měsíčně za dobu od 1. 5.2016 nadále (z důvodu předpokládaného § 290 odst. 2 o.s.ř.). Naproti tomu v části ohledně návrhu povinného na zastavení exekuce pro vymození dlužného výživného a dále běžného výživného za dobu od 1. 6.2015 do 30. 4.2016, žádný relevantní důvod pro zastavení exekuce odvolací soud neshledal, proto usnesení soudu prvního stupně v tomto rozsahu jako věcně správné potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

Podle uplatněných důvodů zákon rozeznává v zásadě dva druhy odkladu, a to odklad exekuce podle § 266 odst. 1 o.s.ř. (§ 52 odst. 1 ex.ř.) pro poměry povinného a odklad podle § 266 odst. 2 o.s.ř. z důvodu očekávaného zastavení exekuce (§ 54 odst. 6 ex.ř.). V prvním případě lze odložit exekuci za splnění podmínky, že se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlené provádění exekuce mohlo mít pro něho či pro příslušníky jeho rodiny zvlášť nepříznivé následky a současně musí být naplněna podmínka, že oprávněný nebude tímto odkladem vážněji poškozen. Ve druhém případě lze odložit exekuci za situace, kdy lze s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat, že exekuce bude zastavena pro některý z důvodů uvedených v § 268 o.s.ř. a důvod pro odklad exekuce podle § 266 odst. 2 o.s.ř. je dán také v případě odkladu vykonatelnosti exekučního titulu (§ 54 odst. 4 ex.ř.). Uvedené zákonné ustanovení tedy umožňuje, aby exekuce po určitou dobu nepokračo-

vala (případně i pouze jen částečně), je-li vysoce pravděpodobné, že ke konečné realizaci exekuce nakonec nedojde. Pokud však má exekuční soud (či soudní exekutor) přistoupit k postupu podle § 266 odst. 2 o.s.ř. (ať již k návrhu povinného či bez návrhu), musí se tak stát v situaci, kdy skutečně lze s velkou mírou pravděpodobnosti dovodit, že k zastavení exekuce skutečně dojde.

Povinný návrhem ze dne 24. 7. 2015 požadoval odklad z důvodu žaloby na zrušení jeho vyživovací povinnosti k oprávněnému, čemuž koresponduje jeho požadavek, aby exekuce byla odložena do doby pravomocného rozhodnutí o žalobě na zrušení jeho vyživovací povinnosti. Z pohledu naplnění podmínek § 266 odst. 2 o.s.ř. je tedy zapotřebí vypořádat se s otázkou, zda je takové řízení skutečně vedeno, zda již bylo skončeno (s jakým výsledkem) a v opačném případě, zda jeho dosavadní průběh dovoluje učinit předběžný závěr o existenci vysoké pravděpodobnosti, že vyživovací povinnost povinného k oprávněnému zanikla a existuje tak skutečně reálný předpoklad, že v nalézacím řízení dojde ke zrušení této vyživovací povinnosti a budou tak naplněny důvody pro následné zastavení exekuce ve smyslu § 268 odst. 1, písm. b/ o.s.ř. (zda lze takový postup s vyšší mírou pravděpodobnosti předpokládat).

Z přezkoumávaného rozhodnutí však nelze nikterak dovodit, jaké konkrétní závěry soud prvního stupně o shora nastíněných skutečnostech učinil, když své rozhodnutí v tomto směru lakonicky odůvodnil jedinou větou s tím, že „Zamítl-li soud návrh povinného na zastavení exekuce, nelze tudíž ani předpokládat zastavení exekuce a není tak dán důvod ani pro odklad exekuce, není tudíž důvodný návrh povinného na odklad exekuce.“. Zjevně tedy nepřikládal jakoukoliv váhu okolnosti, že návrh na odklad exekuce nebyl bezprostředně navázán na jím posuzovaný návrh na zastavení exekuce (tento nebyl založen na aplikaci § 268 odst. 1, písm. b/ o.s.ř.), nýbrž na existenci jiného soudního řízení, které by v konečném důsledku mohlo mít dopad na účinnost exekučního titulu. Výhradně tato skutečnost je přitom podstatná pro posouzení důvodnosti povinným uplatněného návrhu na odklad exekuce a v tomto smyslu je tedy usnesení soudu prvního stupně nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Za tohoto stavu odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v jeho zůstávající části, ohledně návrhu povinného na odklad exekuce, pro nepřezkoumatelnost zrušil (§ 219a odst. 1, písm. b/ o.s.ř.) a věc mu vrátil v tomto rozsahu k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1, písm. a/ o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** odvolání přípustné.

Proti výroku III. tohoto usnesení není dovolání přípustné.

Proti výrokům I. a II. tohoto usnesení je možno podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky jako soudu dovolacímu, do dvou měsíců ode dne jeho doručení prostřednictvím Okresního soudu ve Vyškově, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

V Brně dne 20. 4. 2016

Helena Bilíková
za správnost vyhotovení:

JUDr. Jiří Bilík, v.r.
předseda senátu

